

XEROPHYTA

Contactblad van de afdeling Wageningen e.o.
(opgericht 1 mei 1955)

Jaargang 22 no.4
Oktober 2018

**Afdeling 'Wageningen en omgeving' van Succulenta,
Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en
andere succulenten**

Bijeenkomst 14 juni 2018

Om 20.00 opent voorzitter Coert de bijeenkomst. Er zijn 17 leden aanwezig. Afmeldingen zijn er van Ben Tänzer en Paul Gallmann. Tijdens de rondvraag geeft Cor aan dat hij uit de gedigitaliseerde dia's wel een aantal presentaties wil samenstellen.

De plant van de maand wordt besproken door Chris, nl. *Agave pumila*. Dit is een mooie kleine *Agave* waarvan niets met zekerheid bekend is. De plant is nog nooit in het wild aangetroffen en cultuurplanten hebben nog nooit gebloeid. Waarschijnlijk is het een kruising tussen *A. victoriae-reginae* en *A. lechuguilla* en is de plant rond 1880 meegekomen met een zending geïmporteerde planten uit Mexico.

Het is de enige *agave* die dimorf is, d.w.z dat het jeugd stadium er anders uit ziet dan het volwassen stadium.

Jan Blommert zorgt voor de plant van de maand in oktober.

Agave pumila – jeugd stadium

Dan worden een aantal probleemplanten besproken. Bij een Chamaecereus met spint wordt geadviseerd de aangetaste leden af te snijden, de plant in de zomer buiten te zetten en in de winter een beetje water te geven.

Jan Blommert heeft een vraag over gedeeltelijk loslatende entingen van chlorophylloze gymno's. Dat heeft te maken met de plaats op de centrale vaatbundel van de onderstam, de entingen blijken toch goed vergroeid te zijn. Na de pauze, met verloting, is er de plantenkeuring van de Matucana's. Vier leden hebben elk 3 planten meegebracht. Het is een geslacht met heel diverse planten. Gerard en Jan B. worden aangesteld als keurmeesters. De planten van Coert krijgen de voorkeur omdat het mooie oude planten zijn.

Chris heeft een bes van een Erdisia meegenomen en vraagt hoe ze hier het makkelijkst de zaden uit kan halen. Gerard geeft advies: de bes in een geschikt zeefje platdrukken en schoonwrijven tijdens het spoelen onder de kraan, zaadjes schoonvegen met een doekje en laten drogen op een nieuw papiertje. Achtergebleven resten kunnen gaan schimmelen.

Zaden koel bewaren. Harde zaden kunnen aangeschuurd worden of geweekt worden in warm water met een drupje afwasmiddel.

Dan laat Gerard zien hoe je het best kan verspenen aan de hand van meegebrachte zaailingen van *Notocactus scopa*, *Hamatocactus setispinus* en *Astrophytum*.

De grond waarin de zaailingen staan moet droog staan om beschadiging van de wortels te voorkomen. Het beste is een aantal zaailingen samen in een pot te zetten. Ook kan een kluitje zaailingen in een keer in een andere pot gezet worden.

Chris Geris

Cactussen onder appelboom

Wat te doen als je geen kas hebt voor je cactus? Misschien is in de tuin een plekje. Ja er staat een oude appelboom in mijn tuin. Productief is ie niet. Het is een hoogstam. Tegen de tijd dat er vruchten aan komen, zijn die al opgegeten. De boom is zomers een pracht van een paraplu boven planten, die ik in de winter op zolder heb staan.

Ook Romke van de Kaa is voorstander van cactussen in de tuin, blijkt uit een artikel in de krant. "Probeer eens een cactus", schrijft de AD-columnnist.

“Buxus eruit, cactus erin”. Buxus planten, die door droogte een moeizaam bestaan in de tuin lijden, kunnen door cactussen worden vervangen: “In Duitsland zie je weleens een cactus in de tuin, maar bij ons kom je die alleen op de vensterbank tegen. En dat terwijl er zo’n dertig soorten Opuntia bestaan, die vorst verdragen. Plant ze in goed doorlatende grond, die voor meer dan de helft uit grind of puin bestaat. En schrik niet als ze ’s winters verkleuren. Dat is normaal en in het voorjaar kleuren ze weer groen”.

Puin heb ik niet maar mijn appelboom lijkt mij ook een goede oplossing. Rondom de boom vormt een muurtje van kleine vierkante keisteentjes de omlijsting van de zomerhuisvesting van cactus en vetplant. De aarde rondom de boom is opgehoogd met een flinke hoeveelheid grond, in feite een mengsel van potgrond en brekerzand, met iets bentoniet en koemest erbij. De planten gaan - zodra het weer het toelaat, allereerst de cactussen, later de iets meer kougevoelige Euphorbia’s – er met pot en al in.

Als altijd heb ik geluk. Natuurlijk was het weer cactus en vetplant goed gezind. Wat een zomer! Ze waren in hun element. Er zijn nogal wat aparte soorten bij en die groeiden lekker uit. Met als consequentie, dat er straks veel verpot moet worden en dat nog wel in het naseizoen. ‘s Winters moeten ze weer naar de zolder. Dan heb ik vanaf negen uur ’s morgens tot negen ’s avonds één tl-buis branden boven de drie bakken succulenten op oude keukentafels. Aan de grote, hoge boekenkast er naast hangt ook het een en ander, zoals Rhipsalis en Epiphyllum. Het is maar afwachten of ze de winter goed doorkomen.

Of zo’n tl-verlichting helpt, betwijfelt iemand op de rotsplantenverkoopdag in de Utrechtse botanische tuinen. Allerlei plantenexperts zijn aanwezig die dag begin september, die sinds kort liefhebbersplantendag wordt genoemd waarop allerlei verenigingen acte de présence geven. Succulenta was er vorig jaar ook bij. Ik heb toen samen met Andre van Zuylen 600 kleine plantjes verkocht en gedeeltelijk aan kinderen weggegeven. Dit jaar laat men verstek gaan. Jammer, ik weet zeker, dat Eric van Bruinenberg graag weer die ideale stand met stoelen zou hebben geregeld en Eric van Workum de cactussen en vetplanten geleverd met hulp van Coert van Dijk als uitzoeker van de mooiste exemplaren.

Je kijkt je ogen uit op die liefhebbersbeurs. Ik was er heen gegaan om die bloembollen aan te schaffen, die je elders niet kunt kopen. Heel speciaal zijn de kleine luciferhoutjes, die je voorzichtig in de tuin begraaft. Zodra het dan weer voorjaar is heb je prachtig witte bosanemonen. De andere aangeschafte bollen

gaan richting appelboom. Naar de plek die vrijkomt zodra de cactussen naar zolder verhuizen.

Ben Cornelissen

Van rups naar pop naar Madame Butterfly

Eind juli ontdekte Anton in zijn kleine foliekasje, waar de worteltjes in groeiden, 12 bijzondere rupsen. In zijn vlinderboekje en op internet zag hij al snel dat het de rups was van de zeldzame, beschermde en grootste vlinder van Nederland: de Koninginnepage. Dat was een leuke ontdekking. We kwamen op het idee om ze te doneren aan de Passiflora vlinderhoeve in Harskamp.

Via de mail contact gezocht en per omgaande een bericht terug: “ we willen ze heel graag ontvangen “. De volgende dag gingen we op pad naar dit mooie vlinderparadijs. In een langwerpige, brede fles had Anton de 12 exemplaren gestopt, samen met en paar verse worteltakjes.

We werden vorstelijk onthaald, kregen koffie aangeboden en mochten overal rondkijken. Ondertussen werd meteen een waardplant gezocht, waar de rupsen een nieuw onderkomen vonden. Er was op dat moment geen Koninginnepage in de collectie. Dat kwam dus heel goed uit!

Toen we weer thuiskwamen, ontdekte Anton nog 2 rupsen. Ze hadden zich verdekt opgesteld, en keken een beetje schuldig naar ons.... Maar we vonden het prima, hielden ze in de gaten en na enkele dagen trokken ze zich terug in een hoekje van het kasje als pop!

Nu werd het spannend: zouden ze uitkomen, of bleven ze tot de winter zitten ? Geen idee....

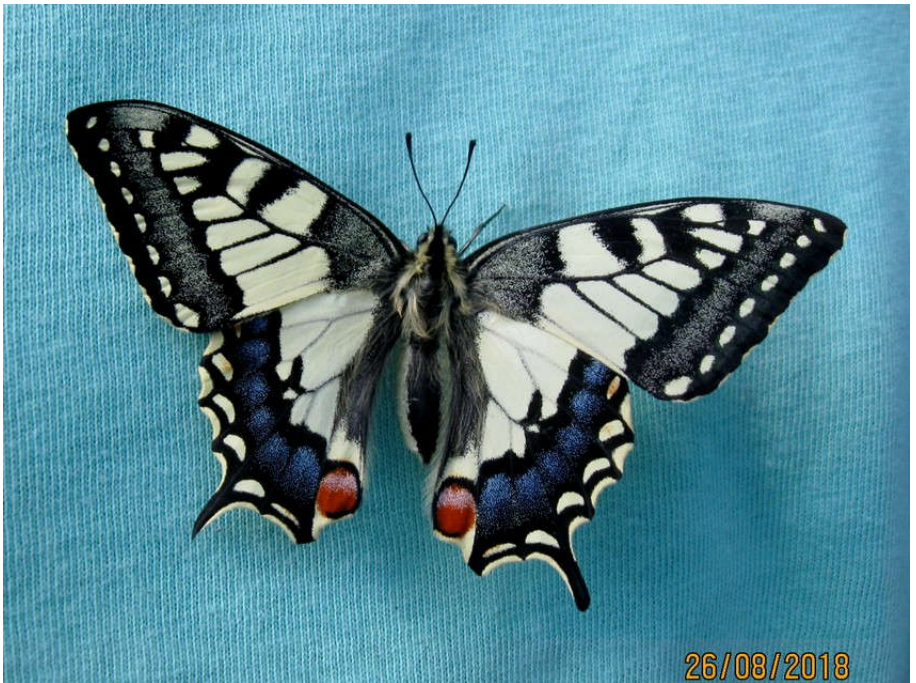
Op 26 augustus vroeg ik aan Anton of hij een maaltje worteltjes wilde plukken, en dat deed hij. Binnen een minuut was hij terug en eigenlijk best uit zijn doen: “er ligt een vlinder op de vloer van het kasje... een beauty!”. Snel pakten we het fototoestel en maakten de eerste foto van ons “ vlinderkind “. Hij legde een vinger naast de nog niet helemaal droge vlinder, zij kroop erop en langzaam haalde Anton zijn hand uit het kasje.

Ze bleef doodstil zitten, en toen zette hij het prachtige diertje op zijn T – shirt. Een hele mooie achtergrond. Een perfect plaatje.

Opeens begon ze te trillen met haar vleugels, en langzaam en gracieus vloog Madame Butterfly de lucht in....We moesten echt een traantje wegpinken!

Wat er met het 2^e popje is gebeurd, zullen we nooit weten. Of de groei en het verpoppen is gestopt, of ze was reeds weggevlogen. Maar deze ene vlinder was al een groot wonder en we hebben er zeer van genoten.

Anton en Joke Hartsuiker

Cactusplant-wortels

Ja, daar kijken we niet zo vaak naar, maar ze zijn o zo belangrijk en het is ook best verstandig om er zo af en toe eens naar te kijken hoe e.e.a. er bij staat.

Een paar redenen om e.e.a. te bekijken zijn:

- de plant mag naar een grotere pot
- de plant groeit/bloeit niet meer en kan last hebben van wortelrot
- de plant controleren op wortelluis

De vraag voor velen is vaak wat mag ik aan de wortels doen ????. Soms zijn er wel een paar spelregels, een goed groeiende cactus kan er goed tegen als u een deel van de wortels wegneemt bij overpotten, deze groeien snel genoeg weer aan. Persoonlijk knip ik driekwart van de wortels af want dat pot wat makkelijker op, vaak ook al doordat de wortels onder uit de pot groeien.

Bedenk wel dat niet iedere cactus tegen wortelsnoei kan, bv euphorbia's en bepaalde caudexplanten zoals olifantspoot, nolina etc krijg je weer slecht aan het opnieuw wortelen, gebruik zoveel mogelijk redelijk droge grond, voordeel is dat de grond gemakkelijker de pot ingaat.

Bij wortelrot (oorzaak meestal teveel water bij een lage temperatuur of te vaak gieten) is het verstandig om alle restanten van slechte wortels weg te nemen met een scherp mesje, alles goed te laten drogen en dan voorzichtig weer aan de wortel brengen.

Bij wortelluis, vaak is de eerste aanwijzing een grijsblauwe aanslag op de binnenzijde van de pot, is het m.i. verstandig om de potgrond en het grootste deel van de wortels te verwijderen van de plant en ook hier weer opnieuw oppotten en na enkele maanden weer opnieuw controleren op wortelluis. Zet de plant bij een zware besmetting niet direct weer op zijn plaats terug maar zet hem maar een aantal maanden apart, het oude potje zou ik dan maar bij het plastic afval stoppen. Iedere plant die ik koop of krijg trek ik eerst uit de pot om de wortels te bekijken alvorens de plant ook maar de kas in mag, tevens geef ik ook nieuwelingen andere grond want teveel verschillende grondsoorten vraagt om een bepaald watergiet patroon.

Nu zijn natuurlijk niet alle planten ervan gediend dat u aan de wortels ligt te sleutelen, in een aantal gevallen zal er zelfs bijna geen wortel-hergroei plaats vinden. Euphorbia, Nolina, Tylecodon, Dioscorea etc. vinden dit geen goede zaak. Veel grote caudexplanten die aangeboden worden staan in een terracottapot maar hebben geen wortels. Ze blijven leven doordat de

caudex toch wat vocht kan opnemen middels zijn lichaam en blijven zo vaak nog jaren in leven met een al of niet kwijnend bestaan.

Jan Blommert

Bijeenkomst 13 september 2018

Deze avond zijn 15 leden aanwezig. Afmeldingen zijn er van Jan Blommert, Ben Tänzer, Paul Gallmann, Inge Leusink en Eric van Workum.

Coert begint met de brief die we van het hoofdbestuur hebben ontvangen.

Daarin worden kandidaten gevraagd voor de functie van ledenadministrateur en webmaster. Ook zijn er nog meer vrijwilligers nodig voor het jubileum.

Op 10 november zal er weer een bijeenkomst zijn met de afdelingen.

Onderwerpen die daar o.a aan de orde zullen komen zijn de privacywetgeving en de eventuele ANBI status van de vereniging. Evert vertelt over zijn ervaringen met het aanvragen van de ANBI status voor het museum in Veenendaal.

Bij de rondvraag vraagt Ben Cornelissen of iemand nog iets gehoord heeft van Jan Kramer. Chris zal contact met hem opnemen.

Het eerste deel van de avond bekijken we foto's die leden van hun kas en planten gemaakt hebben. Helaas hebben maar 2 leden de moeite genomen.

Ad en Johan laten mooie foto's zien van hun planten in de kas en in de tuin.

Daarna laat Chris foto's zien van de Turbinicarpussoorten die op de zaailijst van de Turbinicarpuswerkgroep staan.

Na de pauze is het woord aan de leden van de Turbinicarpuswerkgroep. Deze bestaat uit Coert, Chris, Gerard, Evert, Cor en Ad.

Coert begint met iets te vertellen over het geslacht Turbinicarpus, waartoe nu ook het geslacht Gymnocactus behoort.

Cor laat zien hoe moeilijk het is de planten te determineren met een determinatietabel.

Gerard vertelt over de problemen en de resultaten van het zaaien en verspenen. Een uitgebreid verslag komt in de volgende Xerophyta.

Tot slot laat Chris nog een reeks foto's zien van diverse Turbinicarpussen die niet op de zaailijst stonden.

Chris Geris

Vraag en aanbod

Aangeboden door Coert van Dijk: bims, 10 liter voor € 2,65.

Mee te nemen naar de vergadering of af te halen in Overberg. Graag van tevoren een mail of telefoontje.

Activiteitenkalender

Vetgedrukte tekst heeft betrekking op activiteiten van onze eigen afdeling.

Meer informatie over landelijke activiteiten is te vinden in het verenigingsnieuws van Succulenta.

4 okt.: Grote najaarsverloting

8 nov.: Lezing door Paul Shirley over “Caudex van A tot Z”

13 dec.: Gezellige avond

10 jan.: Jaarvergadering

14 feb.: Lezing

Kopij gevraagd: kopij voor het decembernummer van Xerophyta graag uiterlijk 30 november inleveren.

Contact

Coert van Dijk, tel: 0343-481508, email: coerthvandijk@planet.nl

Chris Geris, tel: 0318-417319, email: chrisgeris@planet.nl

Lidmaatschap

Contributie afd. Wageningen e.o.: € 25, gezinsleden € 12,50 en jeugdleden € 10 per jaar.

Contributie overmaken op rekeningnummer NL42 INGB 0007 4090 94 ten name van: Succulenta afd. Wageningen e.o.

Vergaderlocatie

Zaal van de speeltuinvereniging "Tuindorp"

Floralaan 20/B te Wageningen. Tel.: 0317-411601

Omslagfoto: Turbinicarpus alonsoi